

PUTNA 1871

Radu MOȚOC

Abstract: *The article includes relevant information regarding the anniversary of the National Culture Day, within Romfilatelia, where postage stamps were put into circulation this year, entitled: "150 years since the first celebration of Romanians from everywhere", an event that took place for the first time at the Putna Monastery, in 1871. The postage stamps were reproduced in a suggestive graphic association and contain portraits of three personalities: Mihai Eminescu, Ioan Slavici, Ciprian Porumbescu, next to the Putna church where Ștefan cel Mare is buried. The organization which included music, paintings, gifts, the "first day" envelope was equipped with stamps, numbered and obliterated with the "first day" postmark.*

Keywords: *Romfilatelia, National Culture Day, postage stamps, Romanians from everywhere*

În fiecare an, pe 15 ianuarie, **Romfilatelia** aniversează **Ziua Culturii Naționale** prin introducerea în circulație a emisiunii de mărci poștale pe care anul acesta a intitulat-o „**150 de ani de la prima serbare a românilor de pretutindeni**”, eveniment care a avut loc la Mănăstirea Putna, în anul 1871.

În perioada respectivă, Bucovina se afla sub stăpânirea Austro-Ungariei, fiind anexată acesteia în anul 1775.

Populația românească din Bucovina lupta pentru păstrarea identității sale etnice și cultiva idealul unirii tuturor teritoriilor românești. Inițiatorul acestei acțiuni a fost M. Eminescu.

La Putna urma să fie primul congres al studenților români de pretutindeni și reprezenta un liant între două generații: generația de la 1848, marcată de afirmarea identității naționale și generația de sacrificiu a Primului Război Mondial.

Fig. 1 Portretul lui M. Eminescu pe timbrul cu valoarea de 2,70 lei

Serbarea era planificată inițial la Putna în anul 1870, pentru că sfințirea mănăstirii Putna a avut loc în 3 septembrie 1469.

M. Eminescu a sosit la Viena în data de 2 octombrie 1869 și lansează un „Apel către frați” și promovează ideea unui congres al studenților prin trei articole publicate în ziarul *Federațiunea*.

La acest apel lansat de comitet răspund studenții din București, Iași, și studenții din centrele universitare europene.

Pentru confecționarea unei urne în semn de omagiu adus lui Ștefan cel Mare, au contribuit și oameni politici din Țară.

Sunt menționați printre cei care au contribuit la această colectă și personalități ale culturii române precum: N. Grigorescu, Papiu Ilarian, Veronica Micle și V. A. Urechia.

Femeile din România în frunte cu Maria Rosetti au organizat o colectă pentru executarea unui acoperământ pentru urna festivă.

Dar declanșarea războiului franco-prusac (19 iul. 1870 - 10 mai 1871) a determinat pierderea fondurilor colectate, datorită falimentului bancar, unde erau depuși acești bani.

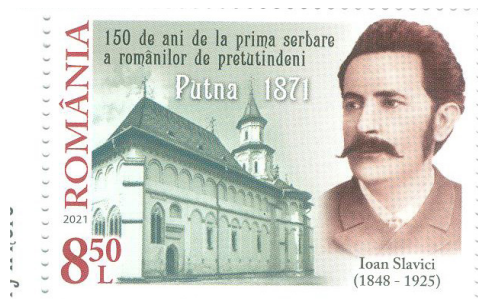

Fig. 2 Portretul lui Ioan Slavici pe timbrul cu valoarea de 8.50 lei

Din acest motiv serbările au fost amânate pentru august 1871. Studenții de la Viena au ales Comitetul de organizare a Serbărilor de la Putna, format din Ioan Slavici, președinte, M. Eminescu, secretar.

Personalități de marcă din România precum: T. Maiorescu, V. Alecsandri și Vasile Pogor, au transmis cuvântări, pe care sperau să fie citite la această serbare.

Dar comitetul a selectat o singură cuvântare a istoricului A. D. Xenopol.

Reacția autorităților austriece la această manifestare națională a fost destul de rezervată. Pe 15 august 1871, dimineața, peste 3 000 de români de pretutindeni au participat la Sfânta Liturghie de la Mănăstirea Putna.

Serbarea a fost deschisă seara cu 21 salve de tun trase de pe dealurile din împrejurime, urmată de slujba religioasă. În dimineața următoare A. D. Xenopol ține o prelegere despre Ștefan cel Mare, ca exponent național.

Fig. 3 Portretul lui Ciprian Porumbescu pe timbrul cu valoarea de 10,50 lei

La orele prânzului, invitații au luat masa într-un portic pregătit cu câteva luni înainte în acest scop.

După masă are loc o manifestare populară unde se remarcă tânărul de 17 ani, Ciprian Porumbescu, care a cântat la vioară.

Îmbrățișându-și tatăl, Ciprian Porumbescu rostește cuvintele devenite celebre: „Tată, am cântat Daciei întregi”.

Serbarea a fost immortalizată de pictorul Carol Popp de Szathmary.

La acest eveniment a participat și pictorul bucovinean Epaminonda Bucevschi, prieten cu Mihai Eminescu, care a executat decorurile, a înobilat poarta mănăstirii cu emblema voievodului, ridicând un arc de triumf cu steme și inscripții, înșirând stindarde și panouri cu figuri și nume de eroi naționali precum Horia, Cloșcă și Crișan, Tudor Vladimirescu, Avram Iancu.

Episcopul Romanului, Melchisedec Ștefănescu, după ce descoperă în *Evangheliarul* din 1473 de la mănăstirea Humor un portret cu Ștefan cel Mare fără barbă, îi comandă lui Epaminonda Bucevschi un tablou al voievodului în mărime naturală, care este finalizat în anul 1884 și este expus acum la Muzeul de istorie din Roman.

Printre darurile aduse de participanți și sfințite în cadrul unei slujbe s-a aflat și o **urnă omagială de argint**, care conținea pământ adus din toate provinciile românești. Această urnă a fost depusă pe mormântul lui Ștefan cel Mare.

Romfiatelia a onorat acest eveniment cu o emisiune de mărci poștale unde sunt reproduse într-o asociere grafică sugestivă, alături de biserica Putna unde este înmormântat Ștefan cel Mare, trei portrete reprezentative.

Fig. 4 Blocul cu cele trei timbre dantelate și urna omagială

Pe timbrul cu valoare nominală de **2,70 lei** este poziționat portretul lui **Mihai Eminescu**.

Pe timbrul cu valoarea nominală de **8,50 lei** este prezentat **Ioan Slavici**.

Tânărul compozitor și interpret **Ciprian Porumbescu** este amplatat pe timbrul cu valoarea nominală de **10,50 lei**.

Fig. 5 Plicul „prima zi” echipat cu timbrele emisiunii

Romfilatelia a emis și un bloc cu cele trei timbre dantelate alături de imaginea bisericii Mănăstirii Putna și fotografia urnei omagiale, aflate în prezent în Muzeul Mănăstirii Putna.

Un plic „prima zi” echipat cu timbrele emisiunii, numerotat și obliterated cu ștampila „prima zi”, a fost emis la acest eveniment, cu mare cinste.

Romfilatelia merită cu siguranță toate felicitările pentru această emisiune filatelică, care onorează un moment important al istoriei noastre.